

Barn som kommer alene til Norge

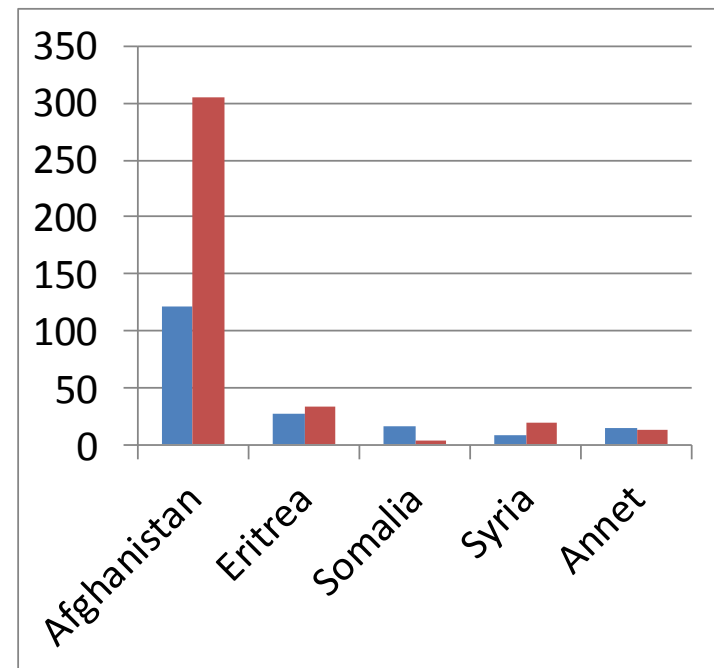

Sølvi Andersen Walle
Bosettingsrådgiver, Bufetat region Midt-Norge

HVEM ER BARNNA?

Flest gutter fra Afghanistan

Noen ankomster fra Eritrea,
Syria og Somalia.

HVORFOR REISER BARN ALENE?

Sammensatte årsaker:

- Både sikkerhetsmessige og sosioøkonomiske forhold
- Fattigdom, sikkerhetssituasjon, ønske om en bedre fremtid og utdannelse
- Noen reiser er planlagte, andre er blitt kastet ut i fluktsituasjon
- Noen forsvinner fra foreldrene underveis
- Noen kommer alene fordi økonomien kun tillater at en i familien kan reise

REISEN TIL NORGE

Risikofylt

Menneskesmugling

- Hjelp til å krysse grenser illegalt
- Enslige mindreårige i en særlig sårbar situasjon
- Utsatt for overgrep og tvang
- Blir adskilt fra familie/venner underveis
- Gjeld
- Reisen gjør at barna ofte er selvstendige i forhold til alder

BUFETATS OPPDRAG – ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER

Tre hovedoppgaver:

1. Omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år – drift og oppfølging

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

3. Forvaltning av refusjonsordningen

1. Omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år – drift og oppfølging

Barnet skal få god omsorg og trygghet og få den oppfølging og behandling det har behov for *jf bvl § 5A-2.*

Bufetat har ansvar for 4 statlige og 140 private omsorgssentre

- ✓ Opplæring, oppfølging og veiledning av omsorgssentre
- ✓ Kartlegging som grunnlag for oppfølging og bosetting
- ✓ Oppfølgingsvedtak og oppfølging av barn

1. Omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år – drift og oppfølging

HVERDAGEN PÅ OMSORGSSENTRENE

- Skole, fritidsaktiviteter og inkludering i lokalsamfunnet.
- Felles aktiviteter med barn fra lokalsamfunnet og omsorgssenteret.
- En hverdag som er så nær en vanlig familie som mulig.
- Ansatte er med på foreldremøter på skolen, stiller på dugnad og heier på barna under fotballkamper.
- Barna blir godt ivaretatt, men ingen barn bør bo lenge under **midlertidig** omsorg. Viktig med rask bosetting i en kommune

Evaluering viser at barna i all hovedsak opplever det som trygt og godt å bo på omsorgssenteret og at de blir godt ivaretatt på de fleste områder. (Deloitte 2014)

1. Omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år – drift og oppfølging

BARNAS UTFORDRINGER OG BEHOV

- Barn med ingen eller lite skolebakgrunn = ekstra utfordringer på skolen og behov for mye oppfølging og leksehjelp.
- Barna er preget av savn av familie. En del har symptomer på traumer og har dårlig søvn.
- Bærer på store hemmeligheter knyttet til sin historie og flukten til Norge.
- Bakgrunn fra land med kollektivistisk kultur og en annen type barneoppdragelse hvor friheten er stor når de er små for å så ha strammere tøyler i ungdomsårene.

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

Overordnet mål: Barn under 15 år som har fått innvilget opphold i landet skal bli bosatt i rett kommune, med rett tiltak og til rett tid.

Dette betyr en kommune som:

- I størst mulig grad ivaretar barnets omsorgs- og hjelpebehov
- Tar hensyn til barnets slektsforhold og nettverk
- Er tilpasset barnets alder.

I rett tid betyr innen tre måneder etter vedtak om opphold er fattet, jfr. St.melding nr. 17 (2000-2001).

Regional oppgave: Bufetats fem regioner har ansvar for å bosette enslige mindreårige flyktninger.

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

KOMMUNENS ANSVAR - REGULERING I LOV OM BARNEVERNTJENESTER

- Loven gjelder for alle barn i Norge, uavhengig av asylsøkerstatus og statsborgerskap.
- Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets rundskriv Q-06/2010 beskriver kommunens ansvar for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger.

Kommunens ansvar:

- Botiltak for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere. (**§ 3-4**)
- Hjelpetiltak for barn og barnefamilier(**§ 4-4**)
- Oppfølging av hjelpetiltak(**§ 4-5**)

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

BOTILTAK EGNET FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE UNDER 15 ÅR

Det er i hovedsak to ulike botiltak som benyttes til denne barnegruppen

80-90 % av enslige mindreårige under 15 år bosettes i **bofellesskap**

10-20 % bosettes i **fosterhjem** (hos slekt eller ordinært)

De fleste kommuner hjemler bosettingen av barna som et hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-4

Bofellesskap = 3-6 ungdommer som bor sammen i et døgntilrettelagt bemannet tiltak, med tett oppfølging

Fosterhjem = Ordinært/forsterket fosterhjem

Slektsfosterhjem

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

SÆRSKILT OM FOSTERHJEM – BOSETTINGSPROSESS OG ANSVAR

1. Bosetting – å finne kommune til barnet

Barn som trenger fosterhjem bosettes på samme måte som andre barn:

- Anonymisert forespørsel om bosetting til kommunen (med anbefaling av tiltak)
- Kommunen tar stilling til om den skal bosette barnet
- Utsøkingbrev sendes kommunen, vedlagt kartlegging

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

SÆRSKILT OM FOSTERHJEM – BOSETTINGSPROSESS OG ANSVAR

2.A Fosterhjem – å finne tiltak til barnet, barnet har fått tildelt en kommun

- Bufetats fosterhjemstjeneste har ansvar for rekruttering, opplæring (PRIDE) og formidling av fosterhjem
- Kommunen har ansvar for godkjenning av fosterhjemmet for det enkelte barn

2. B Fosterhjem – å finne tiltak til barnet. Barnet har ikke fått tildelt kommune, egnet fosterhjem kan være bestemmende for hvor i landet barnet bør bo

- Bufetats fosterhjemstjenester finner egnet fosterhjem til konkret barn og henvender seg deretter til kommunen der fosterhjemmet ligger for å undersøke om barnet kan flytte til kommunen
- Kommunen har ansvar for godkjenning av fosterhjemmet for det enkelte barn

3. Etter bosetting

- Kommunen: godtgjørelse, oppfølging og individuell veiledning av fosterhjemmet
 - Bufetat: refusjon av utgifter og gruppeveiledning det første året etter plassering
-

Å LEVE I ET FOSTERHJEM:

Målet med en plassering kan være at:

- Barnet eller ungdommen skal hjelpes til å få en så god integrering i det norske samfunnet som mulig.
- Barnet eller ungdommen skal bo i fosterhjemmet til de mestrer å stå på egne ben.
- Gi daglig omsorg innenfor forutsigbare og trygge rammer. Involverer seg i barnet/ ungdommens liv.
- Fosterhjemmet skal tilstrebe å skape tilhørighet og tilknytning mellom familien og barnet/ungdommen.
- Jobbe små skritt av gangen, - ”vi flytter singel, ikke fjell”.

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

HVA KAN VI TILBY KOMMUNENE

Refusjon av utgifter til barneverntiltak

Råd og veiledning i etablering av botilbud

Råd og veiledning om målgruppe

Grundig kartlegging og anbefaling av botiltak for det enkelte barnet

Rekruttering, opplæring og gruppeveiledning av fosterhjem

Forsterkning av fosterhjem ved behov

Bistand i barnevernfaglige spørsmål ved behov etter bosetting

Familieråd som metode for å finne fosterhjem (for barn som har slekt eller nettverk i Norge)

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

HVA ØNSKER VI AV KOMMUNENE?

Flere bosetter enslige mindreårige flyktninger under 15 år

Flere kommuner bosetter de yngste barna - de som trenger fosterhjem

Flere kommuner har tiltaksvifte ved bosetting:

- Døgnbemannet bofellesskap med tett oppfølging
- Ordinært fosterhjem
- Slektsfosterhjem i egen eller en annen kommune
- Små bofellesskap for barn med særskilte oppfølgingsbehov

At barnas omsorgs- og oppfølgingsbehov vurderes fortløpende etter bosetting, og tilbudet tilpasses dette behovet

2. Bosetting av barn som får oppholdstillatelse

KOMMUNALE TILSKUDD

Kommuner som bosetter enslige mindreårige mottar ulike tilskudd:

Integreringstilskudd

Utbetales over fem år. (IMDI)

Særskilt kommunalt tilskudd

Ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Dette tilskuddet utbetales hvert år til og med det året flyktningen fyller 20 år. (IMDI)

Ekstratilskudd

I 2015 vil kommunene i tillegg til ordinære tilskudd kunne motta ekstratilskudd for bosetting av flyktninger i 2015. (IMDI)

Refusjon

I tillegg refunderer [Bufetat 80 prosent av refunderbare utgifter til kommunale barneverntiltak](#) til barnet fyller 20 år. Slike tiltak kan for eksempel være fosterhjem eller bofellesskap

3. Forvaltning av refusjonsordningen

REFUSJON AV UTGIFTER TIL KOMMUNALE BARNEVERNTILTAK FOR ENSLIGE MINDREÅRIGE

Rundskriv Q-05/2015 fra 1. april 2015

Mål: rask bosetting/ nødvendig hjelp og omsorg til rett tid for de som trenger det

- Utbetales til og med den måneden den enslige mindreårige fyller 20 år
- gjelder for barneverntiltak etter barnevernlovens § § 4-4, 4-6, 4-8 og 4-12
- 2015: 80 % av driftsutgifter som overstiger den kommunale egenandelen og som ikke dekkes av andre tilskudd

Egenandel 2016 :

- Kommunale barneverntiltak: kr 17 100,-
- Barneverninstitusjoner: kr 33 450,-

Bufetat

Rask bosettig er
god integrering

Barna kan bli
gode ressurser i
lokalmiljøet

Bufetat region Midt-Norge

Kontaktpersoner:

Lars Leistad, prosjektleder, lars.leistad@bufetat.no tlf.466 17 414

Marit Risvik, marit.risvik@bufetat.no tlf. 466 18 156

Seyed Jamil Naser, seyed.jamil.naser@bufetat.no, tlf.466 17 634

Sølvi Andersen Walle, solvi.andersen.walle@bufetat.no, tlf. 466 15 848